

P6_TA(2005)0336

Europos mokyklos

Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos mokyklų plėtros galimybių (2004/2237(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Europos mokyklų plėtros galimybių (KOM(2004)0519),
  - atsižvelgdamas į Europos mokyklų statutą apibrėžiančią konvenciją¹,
  - atsižvelgdamas į savo 2002 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl Europos mokyklų finansavimo²,
  - atsižvelgdamas į Europos mokyklų generalinio sekretoriaus metinę ataskaitą, pateiktą Valdytojų tarybai per 2005 m. vasario 1–2 d. posėdį Briuselyje³,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir Biudžeto komiteto nuomonę (A6- 0200/2005),
- A. kadangi mokyklų tikslas yra bendrai mokyti Europos Bendrijų darbuotojų vaikus; kadangi mokyklose, be vaikų, kuriems taikoma konvencija pagal Europos mokyklų statuto 28 ir 29 straipsnius, Valdytojų tarybos nustatyta tvarka taip pat gali būti mokomi ir kiti vaikai; kadangi tinkamos kvalifikacijos pareigūnų priėmimas į darbą ir jų išlaikymas yra būtinas sklandžiam Europos institucijų funkcionavimui ir kadangi tokių pareigūnų vaikų mokymas jų gimtąja kalba, lygiavertis sėkmingai baigtų mokslo metų valstybėse narėse ir Europos mokyklose bei Europos vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimo pripažinimas prie to prisideda;
- B. kadangi į tai atsižvelgiant buvo įsteigtos Europos mokyklos;
- C. kadangi Europos mokyklų sistema skatina Sąjungos pilietybės koncepciją; kadangi esamų mokyklų išsaugojimas ir naujų mokyklų steigimas bei kiti sistemos plėtojimo būdai galėtų atitinkamai stiprinti Europos integraciją;
- D. kadangi šiuo metu veikia trylika Europos mokyklų, kuriose mokosi daugiau kaip 19 000 mokinių, ir kadangi tikriausiai iki 2010 metų bus įsteigta dar viena mokykla;
- E. kadangi šiuo metu susidarė nepriimtina situacija, nes kai kurios mokyklos, ypač Briuselyje, yra perpildytos, o dėl to kenčia mokymo kokybė;

---

¹ OJ L 212, 1994 8 17, p.3.

² OJ C 31 E, 2004 2 5, p. 91.

³ Dokumentas 1612-D-2004-en-1; http://www.eursc.org/SE/htmlEn/IndexEn_home.html.

- F. kadangi vidutinės išlaidos, tenkančios vienam mokiniui, lankančiam Europos mokyklą, yra palyginti mažesnės už išlaidas, tenkančias panašių institucijų pareigūnų vaikams, lankantiems kitas mokyklas; kadangi vis dėlto skirtingų mokyklų išlaidų, tenkančių vienam mokiniui, dydis labai skiriasi ir daugiausia priklauso nuo mokyklos dydžio;
- G. kadangi, Europos bendrijai prisidedant prie daugiau nei pusės einamųjų Europos mokyklų išlaidų, Komisija yra vienintelė Europos institucija, atstovaujama Europos mokyklų valdytojų taryboje, ir kadangi Komisija yra vienintelė Valdytojų tarybos narė, turinti balsavimo teisę ne tik Valdytojų taryboje, bet ir kiekvienos mokyklos administracinėje taryboje;
- H. kadangi Europos mokyklų valdymo sistema turi suderinti strateginio planavimo ir priežiūros galimybę su tinkamu kiekvienos mokyklos autonomijos laipsniu;
- I. kadangi Europos mokyklų administravimas, įskaitant sprendimus apie mokinių priėmimą ir mokesčio panaikinimą, turi būti kiek tik įmanoma aiškūs, pastovūs ir skaidrūs visoje mokyklų sistemoje;
- J. kadangi mokymo programa, suteikianti Europos vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimą, yra sunki akademinio požiūriu ir gali būti netinkama akademiškai silpnesniems mokiniams; kadangi šiuo metu mokyklos nesiūlo jokio kito mokyklos baigimo pažymėjimo;
- K. kadangi šiuo metu kiekvienoje mokykloje skiriasi mokymo paslaugų teikimas vaikams, turintiems pripažintų specialiųjų mokymosi poreikių;
- L. kadangi maksimalus klasės dydis (32 mokiniai) yra didesnis už leidžiamą atitinkamais teisės aktais daugelyje valstybių narių; kadangi, be to, daugelyje klasių yra mokinių, kurių gimtoji kalba skiriasi nuo tos kalbos skyriaus, į kurį jie buvo priimti, taip pat mokinių, turinčių mokymosi sunkumų ir specialiųjų mokymosi poreikių;
- M. kadangi Briuselio ir Liuksemburgo mokyklos, išskyrus Briuselio I mokyklą, yra perpildytos, ir kadangi nors yra priimtas sprendimas steigti dar dvi naujas mokyklas, tačiau pastatai bus įrengti tik 2010 m., dėl to ši padėtis kelia rimtų problemų šiose mokyklose teikiamam mokymui;
- N. kadangi Europos mokyklų švietimo filosofija ir mokymo programa, suteikianti Europos vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimą, kuria daugiakalbio ir daugiakultūrio švietimo, kurį valstybės narės gali norėti pritaikyti, modelius;
- O. kadangi Europos tautos EB sutartyje (149 straipsnis) susitarė, kad Bendrija plėtos europininę pakraipą švietimo srityje, ypač mokant valstybių narių kalbų ir jas populiarinant;

Europos mokyklų statutą apibrėžianti konvencija ir Komisijos komunikatas

1. sveikina pirmiau minėtu komunikatu pateiktą Komisijos konsultaciją dėl Europos mokyklų sistemos ateities plėtros, atsižvelgiant į Europos Sąjungos plėtrą ir naujų valstybių narių interesus, papildomų ES agentūrų sukūrimą už Briuselio ir Liuksemburgo

ribų bei į skubų poreikį peržiūrėti, įvertinti ir, jei reikia, reformuoti sistemą, kuri buvo sukurta prieš 50 metų ir iš pradžių aptarnavo tik keturias kalbas;

2. primena, kad Europos mokyklų statutą apibrėžiančioje konvencijoje nurodyta, kad Europos mokyklų paskirtis yra Europos Bendrijų darbuotojų vaikų jungtinio mokymo paslaugų teikimas, kaip Europos institucijų tinkamą darbą užtikrinanti priemonė, taip pat nurodyta, kad kiti vaikai gali lankyti mokyklas pagal Valdytojų tarybos nustatytą tvarką;

Decentralizuotos agentūros ir naujos valstybės narės

3. mano, kad nedelsiant turi būti priimtas sprendimas dėl visų decentralizuotų agentūrų darbo vietos; apgailestauja, kad tuo metu, kai buvo aptariamos šių agentūrų darbo vietos, nebuvo rasta tokio sprendimo, išskyrus Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) darbo vietą Parmoje;
4. mano, kad valstybės narės, kuriose yra įsisteigta viena iš naujų decentralizuotų agentūrų, turi prisiimti didesnę finansinę atsakomybę už darbuotojų vaikų mokymą, ir kad reikia rasti tinkamą sprendimą dėl naujų darbo vietų; mano, kad tokiais atvejais priimtinas sprendimas yra Europos mokyklų ir regioninių ar vietinių mokyklų bendradarbiavimas, kurį vykdant suteikiama galimybė įgyti Europos vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimą; mano, kad tokio bendradarbiavimo tikslas – skatinti aukštos kokybės mokymą ir Europos integraciją, išlaikyti kalbų įvairovę ir palengvinti darbo jėgos mobilumą;
5. reikalauja, kad tais atvejais, kai tenkinami būtini kriterijai, nedelsiant būtų steigiami naujų valstybių narių kalbų skyriai ir kad visi mokiniai būtų mokomi gimtosios kalbos;
6. ragina Komisiją patikrinti galimybę Europos mokyklas steigti naujose valstybėse narėse;

Europos mokyklų finansavimas ateityje, III kategorijos mokiniai ir mažesnės mokyklos

7. tiki, kad balansinis Bendrijų indėlis neturėtų virsti į atvirą įsipareigojimą; mano esant akivaizdu, kad Europos mokyklų sistema turėtų būti veiksminga biudžeto planavimo ir kontrolės aspektu ir turėtų pasiūlyti investuojamoms lėšoms atitinkamą kokybę; remia požiūrį, kad planuojant metines biudžeto lėšas reikia atsižvelgti į kiekvienos mokyklos dydį ir poreikius ir pastangų, kuriomis siekiama išleisti biudžeto lėšas kuo efektyviau, įrodymus;
8. tačiau pabrėžia, kad Bendrijų įnašų mokykloms pobūdis yra aiškiai išdėstytas Europos mokyklų statutą apibrėžiančios konvencijos 25.2 straipsnyje; todėl nepritaria Komisijos įvedamai aukščiausiai Bendrijų įnašo į Europos mokyklų biudžetą ribai prieš tai, kai Valdytojų taryba pateikia savo mokyklų pajamų ir išlaidų sąmatą ateinantiems finansiniams metams;
9. mano, kad dabartinė tvarka, kai valstybių narių įnašai tiesiogiai priklauso nuo mokytojų, kuriuos jos skiria į Europos mokyklas, skaičiaus ir nuo patalpų, kurias jos suteikia Europos mokykloms, skaičiaus, nėra teisinga ir todėl reikia numatyti alternatyvias finansavimo sistemas;

10. vis dėlto mano, kad esama sistema, pagal kurią valstybės narės skiria mokytojus ir moka jiems atlyginimus savo šalyje, užtikrina Europos mokykloms galimybę naudotis šių valstybių mokytojų profesine patirtimi ir užtikrinta valstybių narių finansinį įnašą;
11. pažymi, kad tėvų mokamo mokesčio už III kategorijos mokinius lygis smarkiai pakilo nuo 2002 m. ir dėl to padidėjo mokyklų pajamos bei tapo mažesni Bendrijų biudžeto įsipareigojimai, nei tai būtų buvę kitu atveju; be to, pažymi, kad šie mokesčiai visiškai nepadengia visų šių mokinių mokymo išlaidų; tačiau tiki, kad III kategorijos mokinių tėvams neturėtų tekti mokėti daug didesnių mokesčių per likusį mokinių mokslo Europos mokyklų sistemoje laiką;
12. ragina Komisiją per savo atstovą Valdytojų taryboje siekti, kad būtų priimti ir išleisti aiškūs, išsamūs ir viešai prieinami III kategorijos mokinių priėmimo kriterijai; ragina kiekvienos mokyklos Administracinę tarybą, priimančią III kategorijos mokinius, pranešti apie tokių kriterijų taikymą savo metiniame pranešime;
13. pakartotinai ragina Valdytojų tarybą peržiūrėti kriterijus, kuriuos ji priėmė dėl atskirų kalbų skyrių įkūrimo, priežiūros ir uždarymo atskirose mokyklose, kad būtų užkirstas kelias bet kokiam Europos Sąjungos oficialių kalbų diskriminavimui;
14. ragina Komisiją kiek įmanoma skubiau išleisti jos finansuotą išorinį ilgalaikių keturių mokyklų (Bergene, Kulhame, Karlsruheje ir Mole) ateities galimybių įvertinimą;

Geresnis valdymas ir administravimas

15. mano, kad didėjant Europos mokyklų ir jose besimokančių mokinių skaičiui Valdytojų tarybos esminiai tikslai turėtų būti strateginių tikslų nustatymas, priežiūra ir peržiūra; tiki, kad specifiniai kiekvienos mokyklos detalūs valdymo klausimai turėtų būti pirmiausia sprendžiami kiekvienos mokyklos Administracinėje valdyboje ir kad kiekviena mokykla veiklos ir finansiniu aspektu turi būti laikoma autonominiu vienetu;
16. mano, kad atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, kiekvienos mokyklos administracija, remdamasi strateginiais tikslais, kuriuos nustato Valdytojų taryba, turėtų kontroliuoti kiekvienos mokyklos finansinius ir darbo aspektus;
17. pažymi, kad Bendrijos šiuo metu mokamas išlyginamoji įmoka lygi maždaug 57 proc. metinių Europos mokyklų sistemos išlaidų, o valstybių narių įmoka sudaro 22 proc.; todėl mano, kad Bendrijoms atstovaujančios Komisijos turimų balsavimo teisių Valdytojų taryboje dalis turi labiau atitikti Bendrijos įmoka į biudžetą ir kad Komisija privalo atsiskaityti Europos Parlamentui po kiekvieno Valdytojų tarybos posėdžio;
18. ragina Komisiją primygtinai reikalauti, kad Valdytojų taryba sukurtų Gero administravimo elgesio kodeksą ir paaiškintų Apeliacinės tarybos kompetenciją;
19. pažymi Komisijos pasiūlymą įkurti du naujus organus, iš kurių vienas administruotų mokyklų finansinius ir darbo aspektus, o kitas tvarkytų mokymo programą, egzaminavimo sistemą ir mokytojų vertinimą; tiki, kad turi būti išlaikytas vienas valdymo organas, turintis sprendimų, lemiančių visą mokyklų sistemą, priėmimo galią ir galintis prisiimti atsakomybę, kai balansuojama dėl kartais nesuderinamų būtinų finansinių ir švietimo aspektų;

20. ragina, kad tėvai ir kiti suinteresuotus asmenis, pvz., darbuotojai ir mokiniai, būtų tinkamai atstovaujami Valdytojų taryboje ir mokyklų administracijos tarybose;

Mokymo programos ir švietimo klausimai

a) Klasių dydis

21. mano, kad vaikų darželio, pradinės ir vidurinės mokyklos klasėse, kuriose dėsto vienas kvalifikuotas mokytojas, turėtų būti ne daugiau kaip 30 mokinių ekvivalentą; mano, kad nuo 2008 m. reikia palaipsniui įvesti vaikų darželių ir pradinių mokyklų klasių maksimalų dydį – ne daugiau kaip 25 mokinių ekvivalentą; kviečia Valdytojų tarybą pritarti šiam principui;
22. ragina Komisiją skatinti, kad vaikams, turintiems pripažintų specialiųjų mokymosi poreikių, ir mokiniams, kurių gimtoji kalba skiriasi nuo kalbos, kuria jie gauna daugiausia pamokų (I kalba), būtų numatyti koeficientai, ir užtikrinti, kad šie koeficientai būtų taikomi nustatant mokinių skaičių klasėse;
23. ragina Komisiją, bendradarbiaujant su atitinkamomis valstybėmis narėmis, skubiai spręsti kai kurių mokyklų perpildymo problemas, nes tai kenkia mokymo kokybei; ragina Valdytojų tarybą nedelsiant imtis priemonių išspręsti mokyklų Briuselyje ir Liuksemburge perpildymo problemą; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti Europos mokyklų veiklai būtinos infrastruktūros ir įrangos plėtrą reikalingas tinkamas planavimas reikiamu laiku;

b) Specialiųjų mokymosi poreikių numatymas

24. ragina Komisiją pateikti patikimą statistiką apie specialiųjų poreikių teikimo Europos mokyklose apimtį ir toliau ragina Valdytojų tarybą vykdyti paslaugų teikimo kiekvienoje Europos mokykloje pripažintų specialiųjų poreikių vaikams, taip pat vaikams, turintiems fizinę ir (arba) psichinę negalią, tyrimą; prašo Valdytojų tarybą nustatyti minimalius standartus, susijusius su mokymo paslaugų teikimu, atlikti Europos mokyklų prieinamumo tyrimą siekiant užtikrinti, kad pastatų konstrukcija ir išdėstymas yra tinkami fizinę negalią turintiems vaikams, ir imtis visų kitų priemonių, reikalingų padėti visiems specialiųjų mokymosi poreikių turintiems vaikams;
25. ragina Komisiją ir Europos mokyklų valdytojų tarybą skirti daugiau finansinių išteklių, darbuotojų ir stiprinti specialybės žinias, siekiant specialiųjų mokymosi poreikių turintiems vaikams suteikti kokybišką mokymą ir visokeriopai skatinti integruoto mokymo koncepciją taip, kaip kitose mokyklose visoje Europoje; be to, ragina Valdytojų tarybą ieškoti konstruktyvių alternatyvų tiems vaikams, kurie negeba integruotis bendrojo ugdymo klasėse;
26. mano, jog siekiant užtikrinti, kad specialiųjų mokymosi poreikių turintiems vaikams mokymasis Europos mokyklose taptų privalumu, mokyklose reikia steigti specialias kelių sričių specialistų grupes (pvz., sudarytas iš mokyklos psichologų, logopedų ir kalbos terapeutų), kurios padėtų šių vaikų mokytojams, mokiniams ir tėvams;

27. kviečia pradėti bandomąjį projektą vienoje iš didesnių mokyklų. Šio projekto tikslas – įkurti specialiųjų mokymosi poreikių vaikų centrą, kuriame dirbtų kvalifikuoti, atitinkamą patirtį turintys darbuotojai ir kuris būtų aprūpintas tinkama mokymo medžiaga (knygos, kompiuterių programinė įranga), kad specialiųjų mokymosi poreikių turinčius vaikus mokantiems mokytojams būtų prieinama specialistų konsultacija ir specialioji medžiaga; ragina, kad 2006 m. biudžete būtų numatytos lėšos šiam projektui įgyvendinti;

c) Europos vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimas (Bakalaureatas)

28. ragina Komisiją padaryti visa, kas yra jos galioje, siekiant užtikrinti, kad Taryba nuo 2007–2008 mokslo metų pradžios greta Europos vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimo įvestų alternatyvų baigimo pažymėjimą, išduodamą tiems mokiniams, kurie pasirinks labiau profiliuotą mokymą;

29. pakartoja esąs įsitikinęs, kad didėjantys Europos universitetų studentų mainai, pasaulinė ekonomikos globalizacija ir didelė esminė Europos vidurinės mokyklos baigimo pažymėjimo vertė pateisina didesnę jo paplitimą bei visišką pripažinimą be apribojimų valstybių narių ir trečiųjų šalių universitetuose;

30. todėl kviečia atsakingas valstybių narių institucijas apsvarstyti Europos bakalaureato, kaip mokyklos baigimo pažymėjimo, įteisinimo už Europos mokyklų ribų platesniu mastu privalumus, suvokiant, kad būtina tinkamai užtikrinti bakalauro laipsnio diplomui keliamus kokybės reikalavimus;

o

o o

31. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams, Teisingumo Teismui, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui, Europos mokyklų valdytojų tarybai ir valstybių narių vyriausybėms.